

ประกาศเจตนารมณ์องค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง เป็นหน่วยงานในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง เป็นหน่วยงานที่รับใช้และให้บริการประชาชนอย่างใกล้ชิด ซึ่งในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง ได้คำนึงถึงความต้องการและประโยชน์สูงสุดของประชาชนเป็นหลัก

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาทุจริตคอร์รัปชันซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อพี่น้องประชาชนทั้งทางอ้อมและทางตรง ทำให้ผลประโยชน์ไม่ตกถึงมือประชาชนอย่างแท้จริง องค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง จึงมีเจตนารมณ์ร่วมกันในการดำเนินงานให้เกิดความโปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้เพื่อให้องค์กรเป็นหน่วยงานในการด้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยให้เจ้าหน้าที่ทุกคนถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ไม่ยกยอก เบียดบังเวลา และทรัพย์สินราชการ
๒. ไม่เรียกรับ ไม่รับ ไม่เสนอสิ่งใดเพื่อประโยชน์มิชอบ
๓. ไม่ใช้อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ตนหรือพวกพ้อง
๔. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เสมอภาค
๕. กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง
๖. เปิดเผยต่อสาธารณะเมื่อพบเหตุคอร์รัปชัน
๗. ร่วมปกป้อง ค้ำครอง ผู้ต่อต้านคอร์รัปชัน
๘. พร้อมรับการตรวจสอบจากทุกภาคส่วน

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง ได้มีประมวลจริยธรรมของข้าราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง พ.ศ.๒๕๕๒ ด้านมาตรฐานจริยธรรมอันเป็นค่านิยมหลักสำหรับข้าราชการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง ข้อ ๓ กำหนดว่า “ข้าราชการของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง ทุกคนมีหน้าที่ดำเนินการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม เป็นกลางทางการเมือง อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลัก ๑๐ ประการ” ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๓) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ และรับผิดชอบ
- (๔) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์

ทับซ้อน

- (๕) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๖) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๗) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๘) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร
- (๑๐) การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นประจักษ์ตนเป็นพลเมืองที่ดีร่วมพัฒนาชุมชน

ให้น่าอยู่คู่คุณธรรมและดูแลสภาพสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบัน รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้ความสำคัญและผลักดันให้การปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติโดยการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลยึดหลักการบริหารจัดการที่ดียุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๖๐) คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ มีมติให้หน่วยงานภาครัฐ ทุก หน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสฯ เป็นไปอย่างจริงจังต่อเนื่อง สอดคล้องกับนโยบายนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย ที่มุ่งเน้นให้ทุกหน่วยในสังกัดดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ทุกหน่วยงาน โดยให้หน่วยงานภายใต้สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จัดส่งข้อมูลตามแบบสำรวจใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidencebased Integrity & Transparency Assessment) ซึ่งการจัดทำข้อมูลตามแบบสำรวจใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (ITA) มีการมุ่งเน้นในเรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และเรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนยัง กำหนดเป็นคำถามในแบบสำรวจใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (ITA) ซึ่งเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานยังไม่มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามที่นโยบายของรัฐบาล ที่อาจทำให้การปฏิบัติงานตามหน้าที่มีความเสี่ยงในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ปัญหาอุปสรรค เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพราะ

เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติหน้าที่ แนวทางการแก้ปัญหา

๑. เห็นควรจัดประชุมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ ในเรื่อง วินัย คุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๒. เห็นควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน เพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of Interests มีการใช้คำในภาษาไทยไว้มากมาย เช่น “ผลประโยชน์ทับซ้อน” “ผลประโยชน์ขัดกัน” “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “การขัดกันแห่งผลประโยชน์” ถ้อยคำเหล่านี้ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยทั่วไปเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง ความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กล่าวคือ เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม มีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินมีลักษณะ ๗ ประการ ดังนี้

๑. หาประโยชน์ให้ตนเอง คือ การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเอง เช่น ข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทตัวเองได้งานรับเหมาจากรัฐ หรือฝากลูกหลานเข้าทำงาน เป็นต้น

๒. รับผลประโยชน์ คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้แล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษี หรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วรับไม้กอล์ฟเป็นของกำนัลจากร้านค้า เป็นต้น

๓. ใช้อิทธิพล เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

๔. ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน เช่น การใช้รถยนต์ หรือคอมพิวเตอร์ของราชการทำงานส่วนตัว เป็นต้น

๕. ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เช่น รู้ว่าราชการจะตัดถนน จึงรีบไปซื้อที่ดินในบริเวณดังกล่าว ตักหน้าไว้ก่อน เป็นต้น

๖. รับงานนอก ได้แก่ การเปิดบริษัททำธุรกิจซ้อนกับหน่วยงานที่ตนเองทำงานอยู่ เช่น เป็นนักบัญชีแต่รับงานส่วนตัวจนไม่มีเวลาทำงานบัญชีในหน้าที่ให้กับหน่วยงาน เป็นต้น

๗. ทำงานหลังออกจากตำแหน่ง คือ การไปทำงานให้กับผู้อื่นหลังจากที่ทำงานเดิม โดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลจากที่เดิมมาชิงงาน หรือเอาประโยชน์โดยไม่เป็นธรรม เช่น เอาความรู้ในนโยบายและแผนของธนาคารประเทศไทยไปช่วยธนาคารเอกชนอื่น ๆ หลังจากเกษียณ เป็นต้น

หลักสำคัญของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

- ชุมชนคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม โดยให้ผลประโยชน์ของสาธารณะมีความสำคัญในอันดับต้น

• ความซื่อตรงต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ยังเป็นรากฐานของหลักนิติธรรม (ประชาชนทุกคนเสมอภาคภายใต้กฎหมาย และต้องได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม)

การบริหารเพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน

ถ้าไม่มีการบริหารเพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะละเลยประโยชน์สาธารณะและให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนตน หรือของคนบางกลุ่มแทน ซึ่งจะมีผลต่อการปฏิบัติงานและอาจนำไปสู่การประพฤติมิชอบในที่สุด เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีชีวิตส่วนตน มีบางครั้งที่มีผลประโยชน์ส่วนตนจะมาขัดแย้งกับการทำหน้าที่ แต่ประเด็นคือต้องเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีอย่างโปร่งใสและยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นเรื่องหลัก

หน่วยงานภาครัฐต้องจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างโปร่งใส และพร้อมรับผิดชอบมิฉะนั้นจะบั่นทอนความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน

หน่วยงานควรตระหนักว่าผลประโยชน์ทับซ้อนจะเกิดขึ้นในการทำงานและต้องพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการระบุและเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน หน่วยงานต้องขจัดความเข้าใจผิดที่ว่าผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นเรื่องผิดในตัวเอง มิฉะนั้นคนก็จะพยายามปกปิด จนทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐและส่วนรวม เมื่อเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นปัจจัยที่เข้ามามีอิทธิพลในการทำงานหรือการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ นำไปสู่การใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ หรือแม้แต่การทุจริตคอร์รัปชัน หรือ ฉ้อราษฎร์บังหลวง ดังนั้น การจัดให้มีแนวทางการบริหารเพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนจะสร้างประโยชน์มากมายแก่หน่วยงานของรัฐ ในด้านต่างๆ เช่น

- ลดการทุจริตประพฤติมิชอบ
- สามารถแก้ข้อกล่าวหาเรื่องความลำเอียงได้ง่าย
- แสดงความยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล
- ประชาชนเชื่อมั่นว่าหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง

ผลประโยชน์ส่วนตน มี ๒ ประเภท คือ ที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) และที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (nonpecuniary)

- ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือปกป้องการสูญเสียของสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่งในบริษัทที่รับงานจากหน่วยงานรวมถึงการได้มาซึ่งผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น สัมปทาน ส่วนลด ของขวัญ หรือของที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่น ๆ

- ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว หรือกิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น สถาบันการศึกษา สมาคม วิชาชีพ แนวคิด มักอยู่ในรูปความลำเอียง/อคติ/เลือกที่รักมักที่ชัง และมีข้อสังเกตว่าแม้แต่ความเชื่อ/ความคิดเห็นส่วนตัวก็จัดอยู่ในประเภทนี้

* หน้าที่สาธารณะ (public duty) หน้าที่สาธารณะของผู้ที่ทำงานให้ภาครัฐคือ การให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ประโยชน์สาธารณะ (public interest) คนเหล่านี้ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงคนอื่น ๆ ที่ทำงานให้ภาครัฐ เช่น ที่ปรึกษา อาสาสมัคร

* ผลประโยชน์สาธารณะ คือประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลรวมของผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคล และไม่ใช่ผลประโยชน์ของกลุ่มคน การระบุผลประโยชน์สาธารณะไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ในเบื้องต้นข้าราชการตำรวจทุกคน สามารถให้ความสำคัญอันดับต้นแก่สิ่งนี้ โดยทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

- △ ทำงานตามหน้าที่ตามกรอบและมาตรฐานทางจริยธรรม
- △ ระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนเองมีหรืออาจจะมีและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- △ ให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ผลประโยชน์สาธารณะ มีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ต้องจำกัดขอบเขตที่ประโยชน์ส่วนตนจะมามีผลต่อความเป็นกลางในการทำหน้าที่
- △ หลีกเลี่ยงการตัดสินใจหรือการทำหน้าที่ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- △ หลีกเลี่ยงการกระทำ/กิจกรรมส่วนตนที่อาจทำให้คนเห็นว่าได้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน
- △ หลีกเลี่ยงการใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- △ ป้องกันข้อครหาว่าได้รับผลประโยชน์ที่ไม่สมควรจากการใช้อำนาจหน้าที่
- △ ไม่ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งหรือข้อมูลภายในที่ได้ขณะอยู่ในตำแหน่ง ขณะที่ไปหาตำแหน่งงานใหม่

ผลประโยชน์ทับซ้อน มี ๓ ประเภท คือ

- ◇ ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น
- ◇ ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามีแต่จริง ๆ อาจไม่มีก็ได้ ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องทำให้คนอื่น ๆ รับรู้และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง
- ◇ ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

องค์การบริหารส่วนตำบลนาเรียง ได้ตระหนักถึงความสำคัญการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการ จึงได้นำนโยบายของรัฐบาลมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานดังนี้

ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ

การสร้างค่านิยมหลักของคนไทย ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง โดยต้องสร้างคนในชาติให้มีค่านิยมไทย ๑๒ ประการ

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
๘. มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ

๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว

หลักการ ๔ ประการสำหรับการป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน*

◇ **ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ** : การทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหน้าที่หลักที่ต้องตัดสินใจและให้คำแนะนำภายในกรอบกฎหมายและนโยบาย จะต้องทำงานในขอบเขตหน้าที่พิจารณาความถูกต้องตามเนื้อหา ไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง รวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคล ปฏิบัติต่อแต่ละบุคคลอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียงด้วยเรื่องศาสนา อาชีพ จุดยืนทางการเมือง เผ่าพันธุ์ วงศ์ตระกูล ฯลฯ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ไม่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องมีจริยธรรมด้วย

◇ **สนับสนุนความโปร่งใสและความพร้อมรับผิด** : การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนต้องอาศัยกระบวนการแสวงหา เปิดเผยและจัดการที่โปร่งใส นั่นคือ เปิดโอกาสให้ตรวจสอบ และมีความพร้อมรับผิดชอบมีวิธีการต่าง ๆ เช่น จัดทะเบียนผลประโยชน์ โยกย้ายเจ้าหน้าที่จากตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน การเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน การใช้กระบวนการอย่างเปิดเผย ทั่วหน้า จะทำให้เจ้าหน้าที่ร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย

◇ **ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง** : การแก้ปัญหาหรือจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนจะสะท้อนถึงความยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่และองค์กรการจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระดับในองค์กร ฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเรื่องการสร้างระบบและนโยบาย และเจ้าหน้าที่ก็มีความรับผิดชอบต้องระบุดูผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนมี เจ้าหน้าที่ต้องจัดการกับเรื่องส่วนตนเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่ทำได้ และหัวหน้าหน่วยงานก็ต้องเป็นแบบอย่างด้วย

◇ **สร้างวัฒนธรรมองค์กร** : หัวหน้าหน่วยงานต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่ซึ่งต้องอาศัยวิธีการดังนี้

- ให้ข้อแนะนำและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และการปฏิบัติ รวมถึงการใช้กฎเกณฑ์ที่มีในสภาพแวดล้อมการทำงาน

- ส่งเสริมให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยและมีการเสวนาแลกเปลี่ยนเพื่อให้เจ้าหน้าที่สบายใจในการเปิดเผยและหารือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในที่ทำงาน

- ป้องกันไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่เจ้าหน้าที่เปิดเผยเพื่อมิให้มีผู้นำไปใช้ในทางที่ผิด

- ให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและกระบวนการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อให้รู้สึกเป็นเจ้าของและปฏิบัติตามในเวลาเดียวกันก็ต้องสร้างระบบโดยการพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

- มาตรฐานในการส่งเสริมความซื่อตรงต่อหน้าที่โดยรวมไว้ในข้อกำหนดทางจริยธรรม
- กระบวนการระบุความเสี่ยงและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน
- กลไกความพร้อมรับผิดทั้งภายในและภายนอก

- วิธีการจัดการ (รวมถึงการลงโทษ) ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของตนเอง ที่จะต้องทำตามกฎระเบียบและมาตรฐาน

หลักสำคัญของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

- ชุมชนคาดหวังให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรม โดยให้ผลประโยชน์ของสาธารณะมีความสำคัญในอันดับต้น
- ความซื่อตรงต่อหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ยังเป็นรากฐานของหลักนิติธรรม (ประชาชนทุกคนเสมอภาคภายใต้กฎหมาย และต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม)

แนวทางการบริหารเพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน*

△ วงกรอบการทำงาน เป็นวิธีการกว้าง ๆ ไม่จำกัดอยู่กับรายละเอียดข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการตามบริบทขององค์กรและกฎหมายได้ มี ๖ ขั้นตอน สำหรับการพัฒนาและการปฏิบัติตามนโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

- ๑) ระบุว่าผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดบ้างที่มักเกิดขึ้นในองค์กร
- ๒) พัฒนานโยบายที่เหมาะสม รวมถึงกลยุทธ์การจัดการและแก้ไขปัญหา
- ๓) ให้การศึกษาแก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารระดับต่าง ๆ รวมถึงเผยแพร่นโยบายการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนให้ทั่วถึงในองค์กร
- ๔) ดำเนินการเป็นแบบอย่าง
- ๕) สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้รับบริการ ผู้สนับสนุนองค์กร และชุมชนทราบถึงความมุ่งมั่นในการจัดการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
- ๖) บังคับใช้นโยบายและทบทวนนโยบายสม่ำเสมอ

รายละเอียดในการปฏิบัติตามแนวทางการบริหารเพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน

๑) การระบุผลประโยชน์ทับซ้อน

ขั้นตอนแรกคือ การระบุว่าการดำเนินงานของหน่วยงาน มีจุดใดบ้างที่เสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะเกิดขึ้นได้นั้นมีประเภทใดบ้าง เป้าหมายสำคัญคือ องค์กรต้องรู้ว่าอะไรคือผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริงและที่เห็นการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนสำคัญ เพราะจะทำให้ระบุจุดเสี่ยงได้ครอบคลุมและทำให้เจ้าหน้าที่รู้สึกเป็นเจ้าของและร่วมมือกับนโยบาย การระบุผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ต้องพิจารณาณียามและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

- ตัวอย่างของผลประโยชน์ส่วนตน เช่น ผลประโยชน์ทางการเงิน/เศรษฐกิจ (เช่นหนี้) ธุรกิจส่วนตัว/ครอบครัว ความสัมพันธ์ส่วนตัว (ครอบครัว ชุมชน ชชาติพันธุ์ ศาสนา ฯลฯ) สหภาพการค้า พรรคการเมือง ฯลฯ) การทำงานเสริม ความเป็นอิสระ/การแข่งขันกับผู้อื่น/ กลุ่มอื่น

- ตัวอย่างของจุดเสี่ยง เช่น การปฏิสัมพันธ์กับภาคเอกชน การทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจตราเพื่อควบคุมคุณภาพมาตรฐานของการทำงานหรืออุปกรณ์ในภาคธุรกิจ การออกใบอนุญาต การให้บริการที่

อุปสงค์มากกว่าอุปทาน การกระจายบราซการ การปรับการลงโทษ การให้เงิน/สิ่งของสนับสนุนช่วยเหลือผู้เดือดร้อน การตัดสินข้อพิพาท ฯลฯ ทั้งนี้ รวมถึงงานที่สาธารณะหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ

๒) พัฒนากลยุทธ์และตอบสนองอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบประการหนึ่งในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็คือ ความตระหนักของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับวิธีการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน รวมถึงความรับผิดชอบของแต่ละคน ดังนั้น กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการต้องแยกให้ชัดเจนระหว่างความรับผิดชอบขององค์กรและความรับผิดชอบของสมาชิกในองค์กร และยังต้องทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สามารถรู้ได้ว่าเมื่อใดมีผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น และในแบบใด (แบบเกิดขึ้นจริง แบบที่เห็น หรือแบบเป็นไปได้ เปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนและบันทึกกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อการจัดการ ติดตามประสิทธิภาพของกลยุทธ์ที่ใช้)

๓) ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และหัวหน้างานระดับสูง

เพื่อให้การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนมีประสิทธิภาพ ต้องมีการให้ความรู้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เจ้าหน้าที่ในองค์กร เอกชนที่มาทำสัญญา อาสาสมัคร หัวหน้างานระดับสูง และกรรมการบริหาร การให้ความรู้จะเริ่มตั้งแต่การปฐมนิเทศ และมีอย่างต่อเนื่องในระหว่างทำงาน เจ้าหน้าที่ทุกคนควรสามารถเข้าถึงนโยบายและข้อมูลที่จะช่วยให้พวกเขาสามารถระบุและเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน ส่วนตัวผู้บริหารเองก็ต้องรู้วิธีการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

ขั้นตอนแรกของการให้ความรู้ คือ สร้างความเข้าใจว่าอะไรคือผลประโยชน์ทับซ้อน ผลประโยชน์ทับซ้อนใดเกิดขึ้นบ่อยในองค์กร อะไรคือจุดเสี่ยงที่ระบุในนโยบาย รวมถึงความแตกต่างของความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามนโยบายของผู้มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน ควรให้เอกสารบรรยายพร้อมตัวอย่างที่ชัดเจนสำหรับการระบุและจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน โดยเน้นตรงที่เป็นจุดเสี่ยงมาก ๆ เช่น การติดต่อ การร่วมทำงานกับภาคเอกชน การแลกเปลี่ยนบุคลากรกับภาคเอกชน การแปรรูป การลดขั้นตอนและกระจายอำนาจ เป็นต้น

นอกจากการให้ความรู้แล้ว ความตื่นตัวและเอาใจใส่ของผู้บริหาร รวมถึงกลยุทธ์การจัดการที่มีประสิทธิภาพจะมีส่วนอย่างสำคัญในการช่วยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม การสร้างความตื่นตัวและความเอาใจใส่จะช่วยให้การแสวงหาจุดเสี่ยงและพัฒนาวิธีการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป

๔) ดำเนินการเป็นแบบอย่าง

การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยความทุ่มเทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งระดับบริหาร ซึ่งต้องแสดงภาวะผู้นำ สนับสนุนนโยบายและกระบวนการอย่างแข็งขันสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อน และให้ความช่วยเหลือแก้ไข ผู้บริหารมีความสำคัญเนื่องจากเจ้าหน้าที่มักจะคำนึงถึงสิ่งที่ผู้บริหารให้ความสนใจ โดยผู้บริหารต้อง

(๑) พิจารณามีข้อมูลเพียงพอที่จะชี้ว่าหน่วยงานมีปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่

(๒) ชี้แจงให้นักประโยชน์ขององค์กร ประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์สาธารณะ และพิจารณาว่าอะไรคือวิธีที่ดีที่สุดในการจัดการหรือแก้ไขผลประโยชน์ทับซ้อน และ

(๓) พิจารณาปัจจัยอื่น ๆ รวมถึงระดับและลักษณะของตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมถึงลักษณะของผลประโยชน์ทับซ้อน

๕) สื่อสารกับผู้มีส่วนได้เสีย

ประเด็นสำคัญคือ ภาพลักษณ์ขององค์กรในการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสีย เนื่องจากไม่ว่าจะสามารถ

จัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดีเพียงใด ถ้าผู้มีส่วนได้เสียรับรู้เป็นตรงกันข้าม ผลเสียที่เกิดขึ้นก็เลวร้ายไม่แพ้กันการทำงานกับองค์กรภายนอกไม่ว่าเป็นเอ็นจีโอหรือภาคธุรกิจองค์กรต้องระบุดูแลความเสี่ยงของผลประโยชน์ทับซ้อนก่อน และพัฒนาวิธีป้องกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข้อมูลภายใน หรือโอกาสการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ และต้องแจ้งแก่องค์กรภายนอกให้ทราบนโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนและผลที่ตามมาหากไม่ปฏิบัติตามนโยบาย เช่น ยกเลิกสัญญา หรือดำเนินการตามกฎหมาย บางองค์กรภาครัฐจะอาศัยจริยธรรมธุรกิจเพื่อสื่อสารเกี่ยวกับหน้าที่และความพร้อมรับมือที่ผู้ทำธุรกิจมีกับหุ้นส่วนและผู้ทำสัญญาด้วย

นอกจากนี้ ควรสื่อสารแบบสองทางกับองค์กรภายนอก อาจใช้วิธีต่าง ๆ เช่น ให้มีส่วนร่วมในการระบุดูแลความเสี่ยงและร่วมกันพัฒนากลไกป้องกันแก้ไขปัญหา ขอรับฟังความเห็นต่อร่างนโยบายการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนร่วมทบทวนและปรับปรุงกลไกการแสวงหาและแก้ไขผลประโยชน์ทับซ้อน วิธีเหล่านี้จะทำให้ได้นโยบายที่สอดคล้องความคาดหวังสาธารณะและได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ในการร่วมกันจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้มีส่วนได้เสียนี้ องค์กรภาครัฐต้องทำให้การตัดสินใจทุกขั้นตอนโปร่งใสและตรวจสอบได้

๖) การบังคับใช้และทบทวนนโยบาย

ระบบการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนต้องได้รับการทบทวนประสิทธิภาพสม่ำเสมอโดยสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้ระบบ และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ เพื่อให้ระบบใช้ได้จริง และตอบสนองต่อสภาพการทำงานรวมถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง อีกทั้งยังสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและความร่วมมือ นอกจากนี้ยังอาจเรียนรู้จากองค์กรอื่น ๆ การแสวงหาการเรียนรู้เช่นนี้ยังเป็นการสื่อสารว่าองค์กรมีความมุ่งมั่นในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนอีกด้วย การทบทวนควรครอบคลุมจุดเสี่ยงและมาตรการและผลการทบทวนหรือมีการเปลี่ยนแปลงต้องสื่อสารให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้เข้าใจ และปรับเปลี่ยนการทำงานให้สอดคล้องกัน โดยอาจพัฒนาระบบสนับสนุนเพื่อช่วยพัฒนาทักษะและการให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่

การเปิดเผยผลประโยชน์สาธารณะ*

การเปิดเผยผลประโยชน์สาธารณะ

การเปิดเผยและรายงานข้อสงสัยเกี่ยวกับการประพฤติมิชอบและการบริหารที่บกพร่อง/อคติของภาครัฐเป็นรากฐานของความถูกต้องเป็นธรรม (integrity) และการยึดมั่น ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง

หลายหน่วยงานขาดการสนับสนุนผู้เปิดเผยการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ โดยแทนที่จะยกย่องชมเชยเจ้าหน้าที่ที่เปิดเผยการประพฤติมิชอบ คดโกง ทุจริต หรือพฤติกรรมอาชญากรรมกลับวิพากษ์วิจารณ์ทางลบ ทำให้สูญเสียความก้าวหน้าในอาชีพและแม้แต่สูญเสียงาน

ปัญหาสำคัญคือ การขัดแย้งกันระหว่างความเที่ยงตรง ของบุคคลกับพันธะสัญญาที่มีต่อส่วนรวม และกับความภักดีต่อเพื่อนหรือองค์กรซึ่งเป็นวัฒนธรรมขององค์กรภาครัฐการเปิดเผยผลประโยชน์สาธารณะ

การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม ความเที่ยงตรงส่วนบุคคลเป็นค่านิยมที่เป็นหลักคุณธรรมในมาตรฐานทางจริยธรรม (Code of Conduct) แต่ในทางตรงกันข้าม ความจงรักภักดีเป็นสัญญาที่มีต่อกลุ่มคน และสังคมที่ให้ความสำคัญว่า บุคคลจะผิดสัญญาหรือทรยศต่อเพื่อนไม่ได้ในยามจำเป็น

ปัจจัยสำคัญอีกประการที่ทำให้บุคคลไม่กล้ารายงานการกระทำผิดคือ ข้อมูลที่เปิดเผยและผู้เปิดเผยจะต้องเป็นข้อมูลที่เป็นความลับ ได้รับการปกป้อง แต่ในทางปฏิบัติผู้เปิดเผยข้อมูลการกระทำผิดมักได้รับการปฏิบัติในทางตรงกันข้าม

การตัดสินใจที่จะเปิดเผยควรจะเป็นเรื่องพื้นฐานง่าย ๆ หลักคือจะต้องปฏิบัติอย่างโปร่งใส มีการเปิดเผยการกระทำผิดพร้อมทั้งการปกป้องข้อมูลที่รายงานให้เกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจได้

△ กฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย :

รากฐานของการเปิดเผยการกระทำผิดมาจากกรอบกฎหมาย มาตรฐานทางจริยธรรมรวมทั้งนโยบายขององค์กร ในมาตรฐานทางจริยธรรมจะกำหนดพฤติกรรมที่เป็นมาตรฐานและข้อมแนะนำพฤติกรรมที่ยอมรับให้ปฏิบัติและไม่ยอมรับให้ปฏิบัติ รวมทั้งต้องมีการรายงานการกระทำที่เบี่ยงเบนจากมาตรฐานด้วย

การเปิดเผยการกระทำผิดเพื่อป้องกันการละเมิดหลักคุณธรรม ต้องมีกลไกการรายงานและการตรวจสอบที่เป็นอิสระ การเปิดเผยการกระทำผิดภายใต้กฎหมายต่าง ๆ นั้นต้องอธิบายได้ด้วยว่าจะมีการดำเนินการอย่างไรและองค์กรต้องแน่ใจว่าการเปิดเผยจะต้องได้รับการคุ้มครองพยานอย่างเต็มที่

△ องค์กรควรจะทำอย่างไร :

วิธีที่ดีที่สุด หน่วยงานต้องมีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยการกระทำผิด จัดช่องทางอำนวยความสะดวก สนับสนุน และคุ้มครองผู้เปิดเผยการกระทำผิด รวมทั้งคนอื่น ๆ ที่จะได้รับผลกระทบ วัตถุประสงค์ของการปกป้องผู้เปิดเผยการกระทำผิดและการคุ้มครองพยาน คือ

- สนับสนุนให้บุคคลเปิดเผยการกระทำผิด
- เพื่อให้แน่ใจว่าการเปิดเผยได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม
- เพื่อให้แน่ใจว่าจะต้องมีการปกป้องคุ้มครองพยานที่เหมาะสมในทุกกรณี

ปกติการรายงานหรือเปิดเผยการประพฤตินิชอบ จะใช้การรายงานตามกระบวนการทางการบริหารซึ่งเป็นช่องทางปกติ โดยสามารถรายงานให้กับกลุ่มบุคคลต่างๆ เช่น หัวหน้า ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (เช่น งานคุ้มครองจริยธรรม) ผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการจริยธรรม หรือองค์กรจริยธรรมภายนอก การรายงานหรือเปิดเผยการประพฤตินิชอบนั้น ข้อมูลที่เปิดเผย ควรประกอบด้วย

- การประพฤตินิชอบในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
- การบริหารที่เป็นอคติ หรือ (ล้มเหลว)
- การละเว้น ละเลย เพิกเฉย เลินเล่อ หรือการบริการที่ไม่เหมาะสม ทำให้สูญเสียเงินของแผ่นดิน
- การกระทำที่เป็นเหตุให้เป็นอันตรายต่ออนามัยสาธารณะ ความปลอดภัย หรืออันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

ประโยชน์ของกระบวนการ คือ บุคคลจะทราบว่าเมื่อมีความจำเป็นต้องรายงาน/เปิดเผย จะต้องทำอย่างไร เพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานจะสนับสนุนและปกป้อง กลไกจะต้องเป็นกลไกเชิงรุก ตอบสนองต่อการเปิดเผยการกระทำผิดในกรอบของหน่วยงานในทางปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น ทุกคนจะต้องรับรู้โดยทันที (อย่างเป็นทางการ) ว่าเมื่อเกิดข้อสงสัยว่าเกิดการคดโกง ประพฤติผิด ควรต้องรายงานทันทีต่อหัวหน้าผู้บังคับบัญชา หรือผู้ได้รับมอบหมาย และผู้บริหารระดับสูง หรือคณะกรรมการจริยธรรมขององค์กร

การเปิดเผยการกระทำผิดเป็นสิ่งสำคัญ และผู้รับรายงานควรให้คำแนะนำผู้เปิดเผยถึงการตรวจสอบ และสิ่งที่หน่วยงานจะสนับสนุนและคุ้มครอง

เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเปิดเผยการกระทำผิด ได้ ดังนี้

- ๑) การประพฤตินิชอบของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ป.ป.ช.
- ๒) การบริการที่ผิดพลาดโดยกระทบกับผลประโยชน์ของผู้อื่น
- ๓) การละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือบริหารโดยมิชอบโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ องค์กรของรัฐหรือผู้รับจ้างจากรัฐเป็นผลให้งบประมาณถูกใช้สูญเปล่า
- ๔) การกระทำของบุคคลเป็นผลให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ความปลอดภัยกับสาธารณะ หรือกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การเปิดเผยการกระทำผิดบางประเภทอาจจะไม่ได้รับการคุ้มครอง เช่น การเปิดเผยต่อสื่อมวลชน การเปิดเผยที่ก่อให้เกิดคำถามต่อความเป็นธรรมของรัฐบาล การเปิดเผยนโยบายของหน่วยงาน หรือการเปิดเผยเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษทางวินัย

Δ นโยบายและกระบวนการในการเปิดเผย จะต้องครอบคลุม :

- เนื้อหาในการเปิดเผย
- การเปิดเผยจะทำได้ที่ไหน เมื่อไร และอย่างไร
- ใครบ้างที่จะเป็นผู้เปิดเผย
- เปิดเผยต่อใคร
- เครื่องมือทดสอบและการตรวจสอบการเปิดเผย
- กลไกในการสนับสนุนและปกป้อง
- กระบวนการตรวจสอบ
- บทบาทในการบริหารและความรับผิดชอบ

Δ การให้ความสำคัญกับการรายงาน

มาตรฐานทางจริยธรรมต้องกำหนดให้เจ้าหน้าที่ทุกคนเปิดเผยข้อสงสัยเกี่ยวกับการคดโกง หรือการให้บริการที่ไม่เป็นธรรม การจัดการเกี่ยวกับการรายงานควรรีบด่วน เช่น การรายงานต่อผู้บังคับบัญชา หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ หรือคณะกรรมการจริยธรรม ที่สามารถไปพบปะหรือรายงานได้นอกสถานที่ หรือรายงานต่อองค์กรอิสระ เช่น ป.ป.ช. ปปท. ผู้ตรวจการแผ่นดิน

หน่วยงานต้องรับผิดชอบต่อทางปฏิบัติให้การเปิดเผยผลประโยชน์สาธารณะได้รับการคุ้มครองอย่างเชื่อมั่นได้ และข้อมูลบุคคลต้องเก็บเป็นความลับ ปกติหน่วยงานต้องพัฒนานโยบาย/กระบวนการในการให้คำแนะนำต่อผู้บริหารให้ตระหนักในความสำคัญ และควรมีการอบรมพิเศษแก่หัวหน้าและผู้บังคับบัญชา

ประสิทธิภาพในการเปิดเผยการกระทำผิดที่ดีที่สุดคือ วัฒนธรรมการยึดถือความถูกต้องขององค์กร องค์กรที่มีพฤติกรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการป้องกันปราบปรามการประพฤติมิชอบที่ชัดเจน จะทำให้เกิดบรรยากาศจริยธรรมเชิงบวก วัฒนธรรมเกิดจากการเสริมสร้างการเปิดเผยผลประโยชน์สาธารณะ การปกป้องพยานและภาวะผู้นำต่อความสำคัญในการเปิดเผยการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ และผลักดันการเปิดเผยอย่างแข็งแกร่ง

การปกป้องสิทธิของบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยเป็นเรื่องที่สำคัญมาก หน่วยงานจะต้องพิสูจน์ให้ได้ว่า จะให้การดูแลอย่างเหมาะสม มีการบริหารกระบวนการอย่างเท่าเทียม ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความเชื่อมั่นและพัฒนาความรับผิดชอบในการรายงาน

Δ ดัชนีวัดความสำเร็จ พิจารณาได้จาก :

- มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรงหรือมีเครือข่ายสนับสนุน
- มีโปรแกรมเฉพาะสำหรับการสนับสนุนภายในองค์กรและการปกป้องคุ้มครอง
- ให้การฝึกอบรมการตรวจสอบสืบสวนแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
- การให้คำปรึกษาแนะนำหรือการสนับสนุนทางจิตใจ/อารมณ์แก่ผู้เปิดเผยผลประโยชน์สาธารณะ
- มีเครือข่ายสนับสนุนอย่างไม่เป็นทางการ ผ่านการพบปะ สนทนากับผู้เปิดเผยคนอื่น ๆ

Δ บทบาทสำคัญของการบริหาร :

ผู้บริหารระดับล่างมีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Public Information Disclose : PID) ช่วยให้เกิดความตระหนักรู้ขององค์กร และให้เห็นว่าไม่เป็นอุปสรรคในการรายงานของผู้เปิดเผยผู้อำนวยการจะเป็นผู้ได้รับข้อมูลและจัดการกับการร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลการตรวจสอบ และรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดต่อทีมงาน บทบาทสำคัญที่สุดที่ได้จากการวิจัย คือการปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการต่อการรายงาน

สัมพันธภาพระหว่างเจ้าหน้าที่ หลังจากรายงานการกระทำผิดและภาวะผู้นำเป็นเรื่องสำคัญมาก ในการสร้างบรรยากาศในที่ทำงาน ผู้บริหารจะต้องสามารถคาดการณ์การตอบสนองของข้าราชการและผลที่เกิดขึ้นจากการตรวจสอบต่าง ๆ

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ต้องไม่คุกคามหรือทำให้ผู้เปิดเผยผลประโยชน์สาธารณะกลายเป็นเหยื่อ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องปกป้องและรักษาความเชื่อมั่นให้แก่บุคคลที่เปิดเผย หรือผู้ต้องสงสัยในการเปิดเผย ให้มีความเชื่อมั่นว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นความลับซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการลดแรงต่อต้าน หากสิ่งที่เปิดเผยบางส่วนหรือทั้งหมดรั่วไหลออกไปเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเข้าไปจัดการโดยเร็ว เพื่อลดปฏิกิริยาทางลบและป้องกันผู้ต่อต้านเท่าที่จะทำได้บทบาทอื่น ๆ คือ

- ลดความเครียดของผู้เปิดเผยและสนับสนุนในทางที่เหมาะสมแก่ผู้เปิดเผย

- ปรับกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงเพื่อจัดการกับสิ่งที่เกิดจากการเปิดเผย
- พัฒนาโครงสร้างผู้นำกลุ่มที่ทำงาน ขณะมีการตรวจสอบ
- ทำงานอย่างใกล้ชิดร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมเพื่อให้แน่ใจว่าได้รับการสนับสนุนและป้องกันพยานที่ดี
- ปกป้องข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยที่เป็นหลักฐาน
- ให้ความและข้อมูลที่ย้อนกลับต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่จะต้องสามารถจัดการกับบุคคลที่ต่อต้านการเปิดเผย โดยให้คำปรึกษาแนะนำต่อผู้ได้บังคับบัญชาไม่ให้ทำผิดและตื่นตัวต่อการรับรู้ต่อการกระทำผิด การคดโกงและทุจริตที่อาจเกิดขึ้น และตรวจสอบข้อมูลอย่างระมัดระวัง ต้องแสดงบทบาทอย่างยุติธรรม เป็นกลาง ไม่เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย และตรงไปตรงมา ไม่ว่าจะยากเพียงไร

ผู้บริหารต้องทำให้ผู้เปิดเผยมั่นใจตั้งแต่แรกในขณะรายงานว่าจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นความลับ เชื่อมั่นในกระบวนการเปิดเผยและผลที่เกิดจากการเปิดเผยข้อมูลที่ได้รับจากผู้เปิดเผยจะต้องเป็นเอกสารที่สมบูรณ์ หากมีการรายงานด้วยวาจาจะต้องสรุปรายละเอียดเป็นเอกสาร ผู้บริหารจะต้องระงับไม่ให้เกิดการกระทำใด ๆ ของตนเข้าไปก้าวก่าย มีอิทธิพลต่อการตรวจสอบ หรือทำให้ผู้อื่นรับรู้ได้ว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือทำให้รับรู้ได้ว่า มีอิทธิพลต่อการตรวจสอบ

Δ เป้าหมายเพื่อการบริหารจัดการที่ดี (Best- practice target) :

- หน่วยงานควรสร้างกลไกในการสนับสนุนและปกป้องคุ้มครองผู้เปิดเผยข้อมูล มีนโยบายและกระบวนการเพื่อลดกฎเกณฑ์ที่มากเกินไป และส่งเสริมให้คนกล้าเปิดเผยและรายงานข้อสงสัยเกี่ยวกับการบริหารที่ไม่เป็นธรรมหรือการคดโกงและการทุจริต
- จัดกลไกสนับสนุน (robust support) เพื่อลดการรายงานและการรับรู้ที่ผิดพลาด ให้คำปรึกษาการเปิดเผยพฤติกรรมกระทำผิดที่เหมาะสม และปกป้องการต่อต้านที่จะมีต่อผู้เปิดเผย
- โครงสร้างการรายงาน หรือเปิดเผยผลประโยชน์สาธารณะ ควรเหมาะสมกับโครงสร้าง ธรรมชาติ และขนาดขององค์กร
- นโยบาย โครงสร้างและกระบวนการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ต้องได้รับทราบโดยทั่วกัน
- มีหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อให้แน่ใจว่าการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะจะได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา ข้าราชการทั่วไป เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อน	ปัจจัยเสี่ยง มีการทับซ้อนอย่างไร	โอกาส เกิดการ ทุจริต (๑ - ๕)	ระดับของ ผลกระทบ (๑ - ๕)	มาตรการป้องกันความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน
การจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดหาพัสดุไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้างและแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ (หัวหน้า/จนท.พัสดุเลือกซื้อร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติ หรือร้านที่ตนเองคุ้ยได้ง่าย)	๓	๓	๑.ให้การจัดหาพัสดุภาครัฐ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการปฏิบัติ และมติ ๒. จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ทุกกลุ่มงาน รับทราบเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบฯ ๓. มีการควบคุมภายใน ๔. มีการรายงานความเสี่ยงเมื่อพบเห็นเหตุการณ์
การใช้ทรัพย์สินของราชการ	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว	๔	๑	๑.จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ทุกกลุ่มงาน รับทราบเรื่องการใช้ทรัพย์สินทางราชการไปใช้ส่วนตัว เช่น ไม่ใช้ไฟหลวง /ไม่ใช้ของตราครุฑ/กระดาศ A๔ และวัสดุสิ้นเปลืองอื่นๆ ๒. มีการสุ่มตรวจ ๓. รายงานความเสี่ยงเมื่อพบเห็นเหตุการณ์ ๔. มีการทำทะเบียนควบคุมการใช้งานและการเบิกจ่าย
การจัดประชุม โครงการ สัมมนาต่างๆ	การจัดสรรทรัพยากรนำไปใช้มากเกินไปจนความจำเป็นในแต่ละภารกิจ ผู้รับผิดชอบโครงการมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับเจ้าของกิจการ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานที่	๓	๑	๑.สถานที่ มีความเหมาะสมกับงบประมาณ ๒.วิทยากรมีความรู้ความเหมาะสมกับงานหรือโครงการนั้นๆ
การออกใบอนุญาตหรือ การรับรองสิทธิ	หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่มีญาติหรือคนรู้จักที่มายื่นขอใบรับรอง หรือใบอนุญาตนั้น ๆ	๓	๑	ผู้ปฏิบัติต้องทำตามกฎระเบียบโดยมีความเป็นกลาง
การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้า ปฏิบัติราชการ	การนำญาติพี่น้องเข้ามาปฏิบัติราชการ	๔	๑	๑.จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ทุกกลุ่มงาน รับทราบเรื่องการรับสมัครบุคคลเข้าปฏิบัติราชการ ๒. มอบนโยบายให้คณะกรรมการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานต้องถือปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล มีความเที่ยงธรรมยึดหลักคุณธรรม และมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลที่ชัดเจนโปร่งใส

ประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อน	ปัจจัยเสี่ยง มีการทับซ้อนอย่างไร	โอกาส เกิดการ ทุจริต (๑ - ๕)	ระดับของ ผลกระทบ (๑ - ๕)	มาตรการป้องกันความเสี่ยง ผลประโยชน์ทับซ้อน
การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้า ปฏิบัติราชการ	การนำญาติพี่น้องเข้ามาปฏิบัติ ราชการ	๔	๑	๓. มีการสุ่มตรวจสอบเกี่ยวกับการ คัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน ๔. รายงานความเสี่ยงเมื่อพบเห็น เหตุการณ์
การรับสินบนหรือรับของขวัญ	การรับสินบนหรือรับของขวัญของ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง การจัดซื้อจัดจ้าง	๓	๑	๑. จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ของ หน่วยงาน รับทราบเรื่องการรับ สินบนหรือรับของขวัญของ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง กับการจัดซื้อจัดจ้าง ๒. จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ รับทราบเรื่องการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนภายใน หน่วยงาน ๓. สร้างจิตสำนึกการไม่รับของ รับ สินบนหรือรับของขวัญของ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง กับการจัดซื้อจัดจ้าง ๔. รายงานความเสี่ยงเมื่อพบเห็น เหตุการณ์

การนำมาตรการป้องกันความเสี่ยงไปใช้กับสำนักงาน

- การจัดทำคู่มือป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน
- ประชุม ชี้แจงในการปฏิบัติตามคู่มือ
- ทำพิธีลงนามให้สัตยาบัน ฎีกา ฎีกา จะร่วมกันปฏิบัติตามคู่มือ
- การรายงานการควบคุมภายใน
- ปลุกฝังจิตสำนึกข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน
- ผลักดันให้บุคลากรได้มีค่านิยม ไม่ปฏิบัติในลักษณะเสี่ยงต่อการทำผลประโยชน์ทับซ้อน และให้มีความเชื่อว่า
ผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าว เป็นภัยต่อราชการ ส่วนร่วมต่อสังคมและประเทศชาติ
- การเปิดเผยเอกสารตามที่กฎหมายกำหนด
- ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และยึดตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- ส่งเสริมด้านจริยธรรม ตามกฎศีลธรรม
- ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นต้นแบบที่ดี
- ผู้บริหารต้องมีคุณธรรมไม่มองผลประโยชน์มากเกินไป
- ไม่ปกป้องผู้กระทำผิด
- หมั่นเวียนเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
- มีกลไกในการตรวจสอบที่ใช้ได้จริง
- สร้างกลุ่มกิจกรรม หรือจัดตั้งคณะทำงานส่งเสริมเรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

การให้ - การรับของขวัญและผลประโยชน์

การให้ - การรับของขวัญและผลประโยชน์

หลักการและแนวคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ประกอบการดำเนินการตามนโยบายการให้และรับของขวัญและผลประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการของส่วนราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๓

• เจตนารมณ์

เนื่องจากความเชื่อถือว่าความไว้วางใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐว่า **จะต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก** ปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคล หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดรับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำหน้าที่ถือว่าการประพฤติมิชอบ ย่อมทำลายความเชื่อถือว่าไว้วางใจของประชาชน กระทบต่อความถูกต้องชอบธรรมที่องค์กรภาครัฐยึดถือในการบริหารราชการรวมทั้งกระทบต่อกระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

• อะไรคือของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่ใช้ในความหมายนี้

▶ ของขวัญและประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งใดๆ หรือบริการใดๆ (เงิน ทรัพย์สิน สิ่งของ บริการหรืออื่นๆที่มีมูลค่า) ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้และหรือได้รับที่นอกเหนือจากเงินเดือน รายได้ และผลประโยชน์จากการจ้างงานในราชการปกติ

▶ ของขวัญและประโยชน์อื่นใด สามารถตีค่าตีราคาเป็นเงิน หรืออาจไม่สามารถตีค่าตีราคาได้

▶ ของขวัญที่สามารถคิดราคาได้ (Tangible gifts) หมายถึงสินค้าน่าบริโภคความบันเทิง การต้อนรับให้ที่พักการเดินทางอุปกรณ์เครื่องใช้เช่นตัวอย่างสินค้าบัตรของขวัญเครื่องใช้ส่วนตัวบัตรกำนัล บัตรลดราคาสินค้าหรือบริการและเงินเป็นต้น

▶ ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้ (Intangible gifts and benefits) หมายถึงสิ่งใดๆหรือบริการใดๆที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้ อาทิเช่นการให้บริการส่วนตัวการปฏิบัติด้วยความชอบส่วนตัวการเข้าถึงประโยชน์หรือการสัญญาว่าจะให้หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนอื่น ๆ

รายละเอียดต่อจากนี้เป็นข้อเสนอแนะในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้-รับของขวัญและหรือผลประโยชน์อื่นใดในทางปฏิบัติ

• เราจะจัดการอย่างไร

การจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ มี ๓ คำถาม ที่ใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับของขวัญและหรือผลประโยชน์คือ

- ๑) เราควรรับหรือไม่
- ๒) เราควรรายงานการรับหรือไม่
- ๓) เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

๑. เราควรรับหรือไม่

ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน สังคม อย่างไรก็ตามมีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

๑) ถ้าเป็นการให้เงิน ท่านจะต้องปฏิเสธ ไม่ว่าจะเป็นโอกาสใดๆ การรับเงินสดหรือสิ่งใดที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงิน เช่น ล็อตเตอรี่ หุ้น พันธบัตร เป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและอาจเข้าข่ายการรับสินบน

▶ การถูกเสนอสิ่งใดๆนอกเหนือจากเงินนั้นสิ่งที่ควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจคือ

- ทำไมเขาจึงเสนอให้ เช่น ให้แทนคำขอบคุณการเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติ

ตนหรือไม่

- ความประทับใจของท่านต่อของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานใน

อนาคต

▶ ถ้าท่านทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยง อ่อนไหว หรืออยู่ในข่ายที่ต้องได้รับความไว้วางใจเป็นพิเศษ เช่น งานตรวจสอบภายใน และงานตรวจสอบคุณภาพต่างๆ การจัดซื้อจัดจ้าง การออกใบอนุญาตหรือการอนุมัติ/อนุญาตต่างๆ ฯลฯ ท่านจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและหลักจริยธรรมเรื่องนี้ มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น

๒) การรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมหรือไม่ หากการรับก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะ แล้วผลประโยชน์ส่วนตนที่ได้รับกลายเป็นมโนคติพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดข้อสงสัยต่อสาธารณชนว่าเป็นการประพฤติโดยมิชอบ

ไม่ว่าของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นจะมีค่าเพียง
เล็กน้อยก็ไม่ควรรับ เพราะก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพัน
หรือพันธะกับผู้ให้ และอาจก่อให้เกิดความเสื่อม
ศรัทธาต่อประชาชน

การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการประพฤติมิชอบ และการทุจริตคอร์รัปชัน ในแต่ละส่วนราชการควรกำหนดนโยบายการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ของตนเอง โดยส่วนราชการที่อยู่ในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบ ควรกำหนดนโยบายด้านนี้อย่างเคร่งครัดมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ

หลักการการปฏิบัติงานในภาครัฐอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “การกระทำและการตัดสินใจใดๆจะต้องกระทำด้วยความเป็นกลาง ปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการ และปกป้องผลประโยชน์ของสังคมไทยโดยรวม”

ดังนั้น องค์กรหรือบุคคลใดๆ ไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบ ผลประโยชน์ให้กับองค์กรของตนหรือตนเอง เหนือองค์กรหรือบุคคลอื่น ทำให้เกิดความสั่นคลอนความเชื่อถือไว้วางใจที่ประชาสังคมมีต่อภาครัฐ และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมประการสำคัญ สมาชิกทั้งหมดในสังคมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมโดยกระทำและแสดงออกโดยยึดมาตรฐานความโปร่งใส ความพร้อมรับผิดชอบ และแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง เทียบธรรม ตลอดเวลาที่มีอาชีพรับข้าราชการ

๒.เราต้องรายงานหรือไม่

การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ตัดสินจากหลักการต่อไปนี้

๑) ธรรมชาติของผู้ให้ : พิจารณาตามกฎหมายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของหน่วยงาน เช่น การห้ามรับของขวัญหรือประโยชน์จากคู่สัญญา/องค์กรหรือบุคคลที่กำลังจะมาทำการค้า การสัญญาว่าจะให้-รับกับองค์กรหรือบุคคลที่จะขอทำใบอนุญาตหรือรับการตรวจสอบด้านต่างๆ ฯลฯ

หน่วยงานควรกำหนดนโยบายด้านนี้ให้เคร่งครัดและมีกระบวนการที่ช่วยให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถจัดการเรื่องนี้อย่างเหมาะสม การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ต้องมีการลงทะเบียนรับอย่างเป็นทางการ

๒) บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กร : ถ้าข้าราชการนั้นๆ ทำงานในขอบข่ายที่อ่อนไหวและต้องการความเชื่อถือไว้วางใจเป็นพิเศษ และหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับการได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งจากระดับองค์กร และระดับบุคคล อาทิเช่น งานตรวจสอบ งานจัดซื้อจัดจ้าง การให้ใบอนุญาต/ยึดใบอนุญาต ฯลฯ ควรให้แน่ใจที่สุดว่าตัวท่านและองค์กรมีความเที่ยงธรรมและจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัย แม้ว่า

หน่วยงานของท่านมิได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการห้ามรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ และได้กำหนดให้รายงานการรับของขวัญและผลประโยชน์ ท่านควรดำรงความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธที่จะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นๆ

หลักการการกำหนดว่าของขวัญและหรือประโยชน์อื่นใดควรต้องรายงานหรือไม่ ควรจะต้องให้องค์กรเก็บรักษาไว้หรือไม่ หรือควรตกเป็นของข้าราชการ ให้เทียบกับค่าตามราคาตลาดโดยต้องมีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๓ (ภาคผนวก๑)

แนวพิจารณาในการปฏิบัติ

► ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าทางวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ เช่น งานศิลปะพระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็กหรือเป็นเรื่องเล็กน้อย ของขวัญนั้นๆ ย่อมเป็นทรัพย์สินขององค์กรไม่ว่าจะมีค่าราคาเท่าใด

► ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ไม่ต้องรายงานและอาจเก็บเป็นของตนเองได้

► ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานหน่วยงานและลงทะเบียนไว้

► ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท และเจ้าหน้าที่มีความจำเป็นต้องรับให้องค์กรโดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจ สมควรให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นๆ รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่

► ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะและหรือตามความเหมาะสม องค์กรอาจพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไป เช่น ของขวัญในการย้ายหน่วยงานในขณะดำรงตำแหน่งเดิม ของขวัญในโอกาสเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากงานของขวัญหรือผลประโยชน์ที่เพื่อนร่วมงานให้เมื่อเจ็บป่วย ฯลฯ

► ถ้าในปีงบประมาณใดๆ คุณค่ารวมของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คนเดียวในกลุ่มเดียวกันหรือผู้ให้มีความสัมพันธ์กันหลายๆครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ

► ถ้าในปีงบประมาณใดๆ ได้ของขวัญและหรือผลประโยชน์จากผู้รับบริการ แม้จะต่างคนต่างกลุ่มเพื่อเป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดี แต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่าสามพันบาทต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น

► ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ(ประชาชนองค์กรเอกชน) ที่ได้อย่างสม่าเสมอบ่อยครั้งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบิดเบือนก่อให้เกิดอคติในการให้บริการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกชอบและคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์เมื่อมีผู้มารับบริการควรปฏิเสธการรับ

► เงินสดหรือสิ่งใดๆที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ (ตัวอย่างเช่น หุ่น พันธบัตร ล็อตเตอรี่) ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ)

๓. เราจะเก็บรักษาไว้เองได้หรือไม่

๑) ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เองหากมีค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๒) หากมีราคาทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆจะเก็บไว้เองได้หรือไม่

๓) หากราคามากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการและส่วนราชการพิจารณาตัดสินว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไร

๔. การฝ่าฝืนกฎนี้มีโทษอย่างไร

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้น และพร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอาจถูกลงโทษตักเตือน ตัดเงินเดือน จนกระทั่งถึงไล่ออก ขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน

นอกจากนั้นหากการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นๆ เข้าข่ายการรับสินบน ฉ้อฉล ทุจริต และสามารถพิสูจน์ได้ว่า ข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆรับของขวัญหรือผลประโยชน์ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรมก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

• การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์: กฎแห่งความเสี่ยง

การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆเป็นสาเหตุให้สาธารณชนรับรู้ว่าการปฏิบัติอย่างมีอคติมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก่อให้เกิดการทำลายความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนต่อภาครัฐและต่อข้าราชการ

กฎแห่งความเสี่ยง ๒ ประการที่สำคัญคือ

๑. ความพยายามที่จะหลบเลี่ยงกฎเกณฑ์ โดยตีค่าราคาของของขวัญและหรือผลประโยชน์น้อยกว่าความเป็นจริง การตีค่าราคาต่ำกว่าความเป็นจริงนั้น บุคคลอาจจงใจตนเองหรือจงใจผู้อื่นให้คิดว่าของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นๆมีค่าต่ำกว่าที่เป็นจริง เพื่อหลีกเลี่ยงการรายงาน การกระทำดังกล่าวนี้เป็นการคดโกงและหลอกลวงซึ่งเข้าข่ายฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒. การเพิกเฉยมองข้ามความผิดและละเลยต่อผลที่เกิดขึ้น

► การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ อาจทำให้ติดเป็นนิสัยอย่างรวดเร็วและก่อให้เกิดความคาดหวังเสมอว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการทำให้

เกิดความรู้สึกชอบหรืออยากปฏิบัติต่อผู้รับบริการ หรือผู้รับงาน-รับจ้าง-รับเหมา ฯลฯ ที่เป็นผู้ให้ของขวัญและหรือผลประโยชน์โดยอิทธิพลของความชอบหรือประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับทำให้มีการปฏิบัติตอบแทนเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด

ในสถานการณ์เช่นนี้ ผู้รับจ้าง ผู้รับเหมา และหรือผู้รับจัดซื้ออาจรับรู้ผิดพลาดและเข้าใจว่าการรับจ้างต่างๆไม่ต้องทำในระดับมาตรฐานหรือลดคุณค่าการบริการ

นอกจากนั้นหากเกิดการปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีพฤติกรรมเคยชินกับ “การรับรางวัล” จากการปฏิบัติหน้าที่และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยความรับผิดชอบซึ่งจัดได้ว่าเป็น **การรับสินบน**

► การแสวงหาเหตุผลเพื่อบิดเบือนความจริง มีแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่เราจะรับของขวัญและผลประโยชน์โดยเฉพาะสิ่งที่ถูกใจเรา บุคคลอาจสงสัยว่าการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ถือได้ว่าเป็นความผิดแต่ผู้รับมักจะหาเหตุผลเข้าข้างตนเองดังนี้

“ฉันรู้ว่าไม่ควรรับของดังกล่าว แต่ด้วยมารยาทจึงไม่กล้าจะปฏิเสธน้ำใจ หรือหากไม่รับจะเป็นการทำลายสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้กับองค์กรหรือกับตนเอง”

“คนอื่นก็ทำเช่นนี้ ทำไมฉันจะทำบ้างไม่ได้”

“ดูซิ ฉันอุทิศเวลานอกเวลาราชการทำงาน ดังนั้น มันเป็นการยุติธรรมที่เราจะได้รางวัลผลประโยชน์พิเศษบ้าง”

“เพราะฉันเป็นคนพิเศษจริงๆ ดังนั้นผู้บังคับบัญชาจึงชมฉัน และเป็นเรื่องธรรมดาที่ฉันมักเป็นคนแรกเสมอที่ได้รับโอกาสให้ไปฝึกอบรม/สัมมนา”

“มันเป็นแค่ตัวอย่างฟรีให้ทดลองใช้ และฉันก็ไม่คิดว่าหน่วยงานของฉันจะสั่งสินค้าชนิดนี้ แม้ว่าฉันจะให้คำแนะนำก็ตาม”

“ฉันไม่เห็นมีกฎ ระเบียบใดๆ เกี่ยวกับการให้ของขวัญ ดังนั้นฉันก็ได้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ใดๆ”

ท่านต้องระลึกอยู่เสมอว่าเหตุผลที่ท่านใช้กล่าวอ้างเช่นนี้ไม่สามารถปกป้องท่านจากการถูกดำเนินการทางวินัย หากการกระทำของท่านเป็นการกระทำที่มีขอบ

สถานการณ์ตัวอย่าง

หน่วยงานภาครัฐหนึ่ง ส่งนักทรัพยากรบุคคลที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง (HR procurement) ให้เข้าร่วมสัมมนาด้านทรัพยากรบุคคล เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้รับรางวัลมูลค่า ๗,๐๐๐ บาท จากการเป็นผู้เข้าร่วมสัมมนาที่มีบุคลิกเป็น personnel planner ซึ่งบริจาคโดยโรงงานผลิตสินค้าที่เป็นคู่ค้ากับหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ได้เก็บของรางวัลนั้นไว้โดยไม่ได้นำรายงานหน่วยงานเนื่องจากคิดว่าเป็นรางวัลที่ตนชนะจากการเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนา

ผู้บังคับบัญชาตระหนักถึงความหมายที่อาจแอบแฝงมาจากการให้ และตัดสินใจว่าจะต้องมีการรายงานของรางวัลนั้นและลงทะเบียนเป็นของหน่วยงาน โดยให้เหตุผลว่าการปรากฏตัวของเขาในการเข้าร่วมสัมมนาเป็นเพราะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ดังนั้นเป็นความชอบธรรมของหน่วยงานที่จะตัดสินใจว่าจะจัดการอย่างไรกับรางวัลชิ้นนี้

เนื่องจากราคาของรางวัลและบทบาทในหน้าที่มีความเสี่ยงในเรื่องผลประโยชน์ ในที่สุดเจ้าหน้าที่จึงถูกขอร้องให้สละรางวัลแก่หน่วยงานเพื่อประโยชน์ตามความเหมาะสม

บทสรุป

ต้นเหตุของการโกงกิน หรือที่ปัจจุบันมักเรียกกันว่า การทุจริตคอร์รัปชัน โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีพื้นฐานมาจากการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมิได้ยึดมั่นปฏิบัติหน้าที่ในหลักการเรื่องการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม หรือเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนนั่นเอง

คำว่า การทุจริตคอร์รัปชันนั้น ยังมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงและมักจะใช้ปะปนกันอยู่เสมอๆ ประกอบด้วย คำว่า ทุจริต ประพฤติมิชอบ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งแต่ละคำก็มีความหมายเฉพาะที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตามเมื่อประมวลความ และบริบททางสังคม การเมืองการปกครองของประเทศที่เปลี่ยนไป ทำให้การเบียดบังผลประโยชน์โดยข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐ มิได้เป็นแค่ “บังหลวง” หรือทรัพย์สินที่ต้องส่งส่วยเข้าหลวงเหมือนในอดีตเท่านั้น แต่เป็นการฉกฉวยเอาประโยชน์สาธารณะ ทรัพยากรของชาติทั้งหมดของรัฐซึ่งประชาชนทุกคนควรได้รับการจัดสรรจากรัฐอย่างเท่าเทียม ดังนั้น การทุจริตคอร์รัปชัน จึงน่าจะเรียกได้อีกประการหนึ่งว่าเป็นการ “ฉ้อราษฎร์โกงรัฐ”

ตามกฎหมายไทย คำว่า “ประโยชน์ส่วนบุคคล” หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจการหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว ญาติ เพื่อนหรือของกลุ่มในสังคม ที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้าการลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือทางทรัพย์สินต่างๆ

ขณะที่ “ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะ” หมายถึง การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่ หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะเอกชน การกระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ

สำหรับรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมนั้น เช่น

๑. นำทรัพย์สินหน่วยงานไปใช้ในกิจการที่เป็นของส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐ และทำให้หน่วยงานของรัฐเสียหายหรือเสียประโยชน์

๒. เจ้าหน้าที่รัฐได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ต่างๆ เช่น ของขวัญ โดยผลของการรับทรัพย์สินนั้นส่งผลหรือมีผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินการ/ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่

๓. เจ้าหน้าที่รัฐใช้ข้อมูลภายในของรัฐ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบาย การสั่งการตามกฎหมาย หรือตามอำนาจหน้าที่ เพื่อประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว บริวาร ญาติหรือพวกพ้อง และส่งผลกระทบทำให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ หรือทำให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐเกิดการเอื้อประโยชน์และเกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

๔. เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้เวลาในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ไปทำงานพิเศษ

๕. เจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้าทำธุรกิจกับหน่วยงานของรัฐ ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา

๖. เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าทำงานกับบริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ภายในเวลาต่อเนื่องเมื่อพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๗. เจ้าหน้าที่ของรัฐ กำหนดให้มีการนำโครงการสาธารณะไปลงทุนในเขตพื้นที่ของตน เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง และพวกพ้อง ฯลฯ เป็นต้น

ทั้งนี้ตามความหมายในมาตรา ๑๐๐ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทับซ้อน ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง “การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตกอยู่ในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยังเข้าไปพิจารณาดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในกิจการของรัฐเพื่อประโยชน์ของรัฐ แต่ได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ รวมถึงการดำเนินการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานที่เป็นกิจการของรัฐ”

ความจริงการป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนมักถือเป็นเรื่องสำคัญหลักเรื่องหนึ่งที่ต้องมีการบัญญัติไว้ในประมวลจริยธรรมของแต่ละองค์กร แต่อย่างไรก็ตามในการนำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐไปใช้นั้น มักพบข้อปัญหาอุปสรรคในการนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เช่น ข้อบัญญัติในประมวลจริยธรรมขาดความชัดเจนหรือไม่มีความเป็นรูปธรรมเพียงพอจนเป็นอุปสรรคต่อผู้ที่จะต้องนำไปปฏิบัติ ขณะเดียวกันข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กรต่างๆ เหล่านี้ยังขาดความตระหนักและการยอมรับในมาตรฐานจริยธรรม หน่วยงานหรือองค์กรขาดการประชาสัมพันธ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างดีพอ ทั้งการให้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต่อเนื่องและขาดความทั่วถึง จนทำให้การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมขาดประสิทธิภาพ รวมถึงประเด็นสำคัญคือการขาดกลไกการติดตามประเมินผลการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมอีกด้วย

ดังนั้น หากพบปัญหาอุปสรรคในการนำประมวลจริยธรรมไปใช้เพื่อป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว อาจกำหนดแนวทางในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมที่ควรดำเนินการ ในด้านต่างๆ อาทิ เช่น

๑. การสนับสนุนให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐในองค์กร ให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยถือเป็นข้อปฏิบัติขั้นพื้นฐานในวิชาชีพ แต่ขณะเดียวกันควรมีติดตาม ทบทวนการปรับปรุงเนื้อหาสาระ หรือบทบัญญัติของประมวลจริยธรรมองค์กรให้มีความเป็นรูปธรรมสามารถนำไปปฏิบัติและวัดผลได้ โดยสะดวก ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือมีมาตรการป้องกันการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจที่อาจมีความเสี่ยงต่อการเกิดอคติในการตัดสินใจ

๒. กำหนดบทลงโทษ และวิธีดำเนินการลงโทษผู้ฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ที่มีความเฉพาะเจาะจง ชัดเจน หลีกเลี่ยงการกำหนดเป็นกรอบกว้างๆ เช่น การกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามประมวลถือเป็นเพียงการกระทำผิดทางวินัย ที่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

๓. การทบทวนการประเมินความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมของข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในแต่ละตำแหน่งหน้าที่ หรือสายงาน เพราะผู้ปฏิบัติจะมีความเสี่ยงในการกระทำผิดต่างกันตามลักษณะของงาน สายงาน หรือตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่

๔. ในด้านการกำกับดูแล ควรมีการจัดตั้งหน่วยรับผิดชอบโดยเฉพาะ และมีมาตรการสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยรับผิดชอบ หรือคณะกรรมการคุ้มครองจริยธรรมขององค์กรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ในการส่งเสริมการดำเนินการเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมอยู่แล้ว เข้ามาร่วมขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบมากขึ้น ทั้งการส่งเสริมให้ความรู้ การสอดส่องดูแลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมขององค์กรเป็นต้น

๕. การยกระดับความรู้ในเรื่องประมวลจริยธรรมของข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในฐานะผู้ปฏิบัติ ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไปในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการช่วยติดตาม สอดส่องดูแลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม จำเป็นต้องมีการจัดฝึกอบรม การผลิตและเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเพียงพอแก่ทุกภาคส่วน

อย่างไรก็ตาม ปัญหาการขัดกันของประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีความเสี่ยงนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชัน ในระดับต่างๆ นั้น เป็นเรื่องที่อยู่ทับซ้อนในอาณาบริเวณของการทุจริตคอร์รัปชัน แต่เนื่องจากตามบทบัญญัติในกฎหมายจะกำหนดรูปแบบของการขัดกันของประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้นในการพิจารณาว่า การกระทำใดถือเป็นการขัดกันของประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม จึงควรยึดเอาผลที่เกิดว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นๆ ได้ส่งผลเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ประชาชนและสังคมส่วนรวมหรือไม่ ซึ่งหากยึดในแนวทางเช่นนี้ ก็สามารถนำผลที่เกิดจากการทำการทุจริตคอร์รัปชันในลักษณะต่างๆ มาอธิบายเรื่องการขัดกันของประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมได้อย่างครอบคลุมยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม การวัดขององค์กรโปร่งใสนานาชาติได้ด้วยการวัดการรับรู้ (Perception) ของผู้ประเมินที่อาจไม่มีประสบการณ์ตรงทำให้การประเมินคลาดเคลื่อน ดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ช.จึงได้จัดทำ ดัชนีความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ที่วัดจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based) หรือความจริงที่สามารถใช้พยานหลักฐานพิสูจน์ได้ขึ้นมาเป็นประเทศแรก โดยดัชนีนี้จะแสดงถึงระดับความโปร่งใสในการบริหารจัดการงานที่แท้จริงของหน่วยงานรัฐในประเทศไทยสำหรับให้นานาประเทศได้รับทราบเป็นข้อมูลในการประเมินภาพลักษณ์ความโปร่งใส หรือการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทยได้อย่างสอดคล้องความเป็นจริง และน่าจะมีส่วนทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยดีขึ้นด้วย

อย่างไรก็ตาม การวัดความโปร่งใสที่จัดทำจากการรวบรวมผลสำรวจความคิดเห็นที่ส่วนใหญ่มาจากการรับรู้ของผู้ประเมิน ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ นักวิเคราะห์ และนักลงทุนต่างชาติผู้ให้ข้อมูลทั่วไปนั้น ข้อมูลเหล่านี้เป็นความคิดเห็นจากทั้งผู้มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทย แต่บางกรณีผู้ให้ข้อมูลก็อาจเป็นแค่ผู้เปิดรับข่าวสารทางอ้อม หรือกระทั่งการแสดงความคิดเห็นบนฐานข้อมูลที่ไม่เป็นปัจจุบัน ประเด็นเหล่านี้มีผลทำให้ค่าความโปร่งใสที่ได้มีข้อจำกัด ไม่สามารถสะท้อนความเป็นจริงทั้งหมดของประเทศผู้ถูกประเมินอย่างเป็นธรรม

สำหรับประเทศไทยได้มีการปฏิรูประบอบราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ และประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ อันถือเป็นหลักในการปฏิบัตินิติราชการสำหรับหน่วยงานภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้การปฏิบัตินิติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่รัฐและประชาชนในขณะที่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ ได้ให้ความสำคัญในการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ดำเนินงาน แต่เวลาเดียวกันก็ยังมีข้อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนทำให้ประชาชนในประเทศ นักลงทุนต่างชาติ นักวิเคราะห์ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญต่างๆ ยังคงมีทัศนคติเชิงลบต่อหน่วยงานภาครัฐและเจ้าหน้าที่รัฐ รวมทั้งส่งผลให้ประเทศไทยยังมีภาพลักษณ์ของการทุจริตคอร์รัปชันสูง

ผลดำเนินการ

ในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจัดทำดัชนีโปร่งใสฯ ได้กำหนด วัตถุประสงค์การประเมินความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐ ไว้คือ เพื่อทราบระดับความโปร่งใสในการดำเนินงานตามภารกิจหลักของส่วนราชการ ระดับกรมหรือเทียบเท่าด้วยเครื่องมือที่ยึดแนวทางการประเมินบนหลักฐานเชิงประจักษ์ และเพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัตินิติราชการตามภารกิจหลักของหน่วยงานภาครัฐให้มีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

การกำหนดตัวชี้วัด สำหรับทำการวัดในมิติต่างๆ ๔ ด้าน ประกอบด้วย ๙ ดัชนี ๑๗ ตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้คือ

ด้านแรก ความโปร่งใสในการกำหนดยุทธศาสตร์ ทำการวัด ๑ ดัชนี ๒ ตัวชี้วัด คือ ดัชนีที่ ๑.ที่มาของยุทธศาสตร์ของกรม หรือองค์กรระดับกรม โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบ คือ

ตัวชี้วัดที่ ๑. ที่มาของยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดที่ ๒. ความเหมาะสมชัดเจนและตรงตามภารกิจของหน่วยงาน

ด้านที่สอง ความโปร่งใสในการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ทำการวัด ๕ ดัชนี ๘ ตัวชี้วัด คือ

ดัชนีที่ ๒. ความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบคือ ตัวชี้วัดที่ ๓. คุณลักษณะองค์ประกอบหรือกิจกรรมในการจัดทำแผนการจัดหาพัสดุหรือการจัดซื้อจัดจ้าง และตัวชี้วัดที่ ๔. คุณลักษณะในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง, ดัชนีที่ ๓. การเข้าถึงข้อมูลของประชาชนตามภารกิจของหน่วยงาน โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบคือ ตัวชี้วัดที่ ๕. ช่องทางการเข้าถึงข้อมูลตามภารกิจหลัก และตัวชี้วัดที่ ๖. คุณลักษณะของข้อมูลที่ประชาชนเข้าดูได้ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน, ดัชนีที่ ๔. การมีส่วนร่วมตามภารกิจหลักของหน่วยงาน โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบคือ ตัวชี้วัดที่ ๗. ระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการปฏิบัติราชการตามภารกิจหลักของหน่วยงาน, ดัชนีที่ ๕. คุณภาพและความเป็นธรรมในการบริการ โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบคือ ตัวชี้วัดที่ ๘. ความเสมอภาคในการบริการตามภารกิจหลักของหน่วยงาน และตัวชี้วัดที่ ๙. การประกาศเผยแพร่ขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนการดำเนินงานของหน่วยงาน, ดัชนีที่ ๖. ความเชื่อมั่นในองค์กรของบุคลากรในหน่วยงาน โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบคือ ตัวชี้วัดที่ ๑๐. ระดับความโปร่งใส และธรรมาภิบาลของหน่วยงานทั้งในการปฏิบัติราชการตามภารกิจหลักและในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในหน่วยงาน

ด้านที่สาม ความโปร่งใสในการติดตามประเมินผล ทำการวัด ๒ ดัชนี ๓ ตัวชี้วัด คือ ดัชนีที่ ๗. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบคือตัวชี้วัดที่ ๑๑. การติดตามประเมินผลตามภารกิจหลักโดยหน่วยงานเอง และตัวชี้วัดที่ ๑๒. การติดตามประเมินผลตามภารกิจหลัก โดยสถาบันหรือผู้เชี่ยวชาญอิสระภายนอกหน่วยงาน, ดัชนีที่ ๘. ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติราชการ โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบคือ ตัวชี้วัดที่ ๑๓. ระดับความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน

ด้านสุดท้าย การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทำการวัด ๑ ดัชนี ๓ ตัวชี้วัด คือ ดัชนีที่ ๙. การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีตัวชี้วัดที่เป็นองค์ประกอบคือ ตัวชี้วัดที่ ๑๔. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตัวชี้วัดที่ ๑๕. จำนวนเรื่องร้องเรียนการดำเนินงานของหน่วยงาน และตัวชี้วัดที่ ๑๖. อัตราส่วนจำนวนเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการสิ้นสุดต่อจำนวนเรื่องร้องเรียนทั้งหมด ส่วนตัวชี้วัดที่ ๑๗. การเปิดเผยข้อมูลตาม พรบ.ข้อมูลข่าวสาร ได้ยกเว้นการนำคำมาคำนวณเพราะรอความพร้อมของข้อมูลจาก สสร.

ในด้านการปฏิบัติราชการตามภารกิจหลัก หน่วยงานของรัฐจัดให้มีช่องทางการเข้าถึงข้อมูลตามภารกิจหลัก และมีข้อมูลจำเป็นที่มีคุณภาพประชาชนเข้าดูได้ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานในระดับที่ค่อนข้างดี แต่ยังใช้ระยะเวลาที่ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลบนเว็บไซต์ของหน่วยงานค่อนข้างนานหรือยุ่งยาก ซับซ้อน รวมทั้งหลายหน่วยงานยังไม่มีผลการประเมินการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาคประชาชนที่ดีพอ ขณะที่ระดับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการปฏิบัติราชการตามภารกิจหลักของหน่วยงาน

ในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐนั้น แม้หลายหน่วยงานจะมีการพัฒนาในด้านกลไกการจัดการเรื่องร้องเรียนการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ส่วนใหญ่ยังมีจุดอ่อนในเรื่ององค์ประกอบหรือกิจกรรมในการจัดหาพัสดุหรือการจัดซื้อจัดจ้าง และคุณลักษณะในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างรายโครงการ ประจำปีงบประมาณ ทั้งที่ได้มีการประกาศบนเว็บไซต์หรือสื่ออื่นๆ

ในด้านคุณภาพและความเป็นธรรมในการให้บริการตามภารกิจหลักของหน่วยงานนั้น ส่วนใหญ่หน่วยงานของรัฐมีความเสมอภาคในการบริการตามภารกิจหลักของหน่วยงาน มีการประกาศเผยแพร่ขั้นตอนกระบวนการสำหรับการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนการดำเนินงานของหน่วยงาน อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ซึ่งน่าจะมีส่วนช่วยทำให้

ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการสูงตามไปด้วย อย่างไรก็ตามในการสังเกตการณ์ โดยการตรวจเยี่ยมหน่วยงาน ที่มีหน่วยให้บริการประชาชนโดยตรงครั้งหนึ่งยังต้องปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนนี้ให้ดีขึ้น

ประการสำคัญ เรื่องเหล่านี้จะเป็นกลไก หรือเครื่องมือพื้นฐานในการส่งเสริมมาตรฐานทางด้านจริยธรรม แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก โดยมี พยานหลักฐานเชิงประจักษ์จากการทำงานเป็นปัจจัยในการควบคุม

อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่ยังควรเร่งดำเนินการปรับปรุงแก้ไข คือ การแสดงความโปร่งใสในระดับของการ นำยุทธศาสตร์ ผ่านแผนงานและโครงการหลักต่างๆ ไปปฏิบัติ เพราะแม้หน่วยงานภาครัฐได้แสดงให้เห็นถึงความ พยายามเน้นคุณภาพและความเป็นธรรมในการบริการ เช่น การให้ความเสมอภาคในการบริการตามภารกิจหลัก ของหน่วยงาน หรือการประกาศเผยแพร่ขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนการดำเนินงานของหน่วยงาน การจัดช่องทางการเข้าถึงข้อมูล และแสดงคุณลักษณะของข้อมูลที่ประชาชนเข้าดูได้ทางเว็บไซต์ของหน่วยงานไว้ แต่เรื่องหลักคือ **ความโปร่งใสในด้านการจัดซื้อจัดจ้าง** ของหน่วยงานภาครัฐที่ยังไม่ค่อยชัดเจนทั้งในด้าน คุณสมบัติ องค์ประกอบหรือกิจกรรมในการจัดทำแผนการจัดหาพัสดุหรือการจัดซื้อจัดจ้าง และคุณลักษณะใน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ยังเป็นปัจจัยอุปสรรคหรือข้อจำกัดในการพัฒนา โดยประเด็นที่ถือเป็น จุดอ่อนที่สุด คือ หน่วยงานภาครัฐมักขาดการนำผลการประเมินหรือข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการดำเนินงานด้าน การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ หลักของหน่วยงานภาครัฐก็ยังไม่สูงมากนัก สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงเป็นจุดที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ความโปร่งใส แต่ยังได้สะท้อนผ่านความเชื่อมั่นในองค์กรของบุคลากรในหน่วยงาน โดยมีระดับความโปร่งใสและธรรมาภิบาล ของหน่วยงานทั้งในการปฏิบัติราชการตามภารกิจหลักและในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในหน่วยงานที่ไม่ สูงนัก จึงสมควรที่จะได้รับการพิจารณาเร่งปรับปรุงยกระดับความโปร่งใสโดยเร็ว เพื่อพัฒนาหน่วยงานของรัฐให้ ก้าวไปสู่การเป็นองค์กรคุณธรรม ที่มุ่งรักษาประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ประชาชน และสังคมไทยส่วนรวม โดยปราศจากปัญหาการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ.

เอกสารอ่านประกอบ

คู่มือดัชนีวัดความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๔, คณะอนุกรรมการจัดทำดัชนีวัดความโปร่งใส

หน่วยงานภาครัฐ, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๕๕๕. ณัฐวัฒน์ อริย์ธัชโกสิน, สรุปรายงานผลการประเมินดัชนีวัดความโปร่งใสหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕,

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๕๕๖.
ณัฐนันท์ อัครเลิศศักดิ์ และคณะ, “การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กรภาครัฐที่มุ่งเน้นการดำเนินการในเชิงธุรกิจ”, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, ๒๕๕๓.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และคณะ, “องค์ความรู้ว่าด้วยการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการไทย”, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ, กรุงเทพฯ, ๒๕๓๙.